

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 19 MAART 2009 VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELING

Aanwezig de leden:

De heren M. Aynan (PvdA), M. Brander (PvdA), W.A. Catsman (CDA), P. Elbers (SP), J. Fritz (PvdA), S. Hikspoors (VVD), L.J. Mulder (GroenLinks), C.J. Pen (CDA) - bij punt 9 - , F. Visser (ChristenUnie-SGP), J.J. Visser (CDA), C.A.S. de Vries (Partij Spaarnestad), J. Vrugt (Actiepartij), P.A. Wever (SP) en mevrouw D. Leitner (D66)

Afwezig de leden: D. Eikelenboom (VVD), T.E.M. Hoffmans (GroenLinks) en F.H. Reeskamp (D66)

Mede aanwezig:

De heren J. Nieuwenburg (wethouder), B.B. Schneiders (burgemeester) en de dames M. Blaauboer (secretaris) en J. Langenacker (voorzitter)

Verslag: M. van de Belt (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 20.00 uur de vergadering. Er is bericht van verhindering van mevrouw Eikelenboom en mevrouw Hoffmans.

- Burgemeester Schneiders stelt voor om tijdens de raadsmarkt van 2 april a.s. een presentatie over de economische (detailhandel)barometer 2008 te geven inclusief een uitnodiging van de KvK-vertegenwoordiger. De heer Aynan en mevrouw Eikelenboom worden voor de voorbereiding hiervan benaderd.
- Volgende week zit de heer Catsman de vergadering voor wegens afwezigheid van mevrouw Langenacker.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Mevrouw **Van Limbeek** biedt de leden van de commissie het Witboek Kraken aan. Het betreft ook de situatie in Haarlem. Kraken heeft iets te bieden aan de samenleving, maar kraken is ook gemakkelijk tegen te houden. Binnenkort volgt er in Haarlem nog een officiële presentatie van het Witboek Kraken. Mevrouw Van Limbeek spreekt de hoop uit dat de commissieleden het boek lezen.

De tweede inspreker is de heer **Haverkorn**. Hij werd er vanmiddag op geattendeerd dat er in de Haarlemmerhout/Spaanjaardslaan weer een aantal bomen rigoureuus is gesnoeid. Hij vraagt waarom dit is gedaan en waarom door de firma Growepa. Dit onderwerp hoort echter thuis in de commissie Beheer.

3. Revue - vaststellen agenda

Aan de agenda wordt als punt 8.a toegevoegd: Vestiging voorkeursrecht Laan van Angers 1. De agenda wordt vastgesteld.

4. Vaststellen conceptverslagen van 26 februari en 5 maart 2009

Verslag 26 februari:

Bladzijde 3, tweede alinea van onder, eerste regel: 'bestuurlijke' vervangen door 'geheime'.

Bladzijde 5, zesde alinea, toevoegen tweede regel: ...is de gemeente niet terug bij af.

Bladzijde 5, zevende alinea, toevoegen in vijfde regel: ...maar het plan Spoorzone komt nu als Oostradiaal naar voren en daar zit de Veerplas bij. Elverink i.p.v. Elfrink.

Twee regels verder, het woord 'daar' vervangen door 'ook in Haarlem-Noord'.

Het verslag van 26 februari 2009 wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag merkt de heer **Mulder** op dat hij de toezegging van wethouder Nieuwenburg op bladzijde 7 over de omgang met vergunningverlener graag opgenomen ziet in de actielijst.

De **secretaris** merkt op dat dat reeds gebeurd is.

Verslag 5 maart:

De heer Brander was afwezig bij deze vergadering.
Het verslag van 5 maart 2009 wordt vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De heren De Vries, Fritz, Mulder en Visser hebben een rondvraag.

6. Advisering uitbreiding beschermde stadsgezichten Haarlem

De **PvdA** constateert een groeiende aandacht voor de uitbreiding van beschermde stadsgezichten zoals dat eerder het geval was bij de uitbreiding van het aantal monumenten. De PvdA steunt het advies van het college naar het Rijk om het beschermde stadsgezicht uit te breiden en om het gebied Vredenhof daarbij te betrekken. Het doel mag niet zijn dat de stad op slot komt te zitten. Vernieuwing moet mogelijk blijven, maar bij een beschermd stadsgezicht hoort die vernieuwing aan te sluiten bij de historische panden en het karakter van de buurt. Met huurders dienen afspraken te worden gemaakt. Met name in Haarlem-Noord staat sociale woningbouw en daar moet met de corporaties de afspraak worden gemaakt dat zij huurverhoging niet koppelen aan de status van beschermd stadsgezicht.

GroenLinks is blij met dit voorstel en sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA. De heer **Mulder** hoort graag of er met corporaties al afspraken gemaakt zijn over het aanwijzen als beschermd stadsgezicht.

Het **CDA** sluit zich aan bij de uitspraken van de PvdA en GroenLinks. Besluitpunt 4 heeft geen financiële consequenties en de heer **Visser** hoort graag of de ambtelijke capaciteit daadwerkelijk geleverd kan worden. Het CDA steunt dit voorstel.

De **Actiepartij** is erover verbaasd dat het college Vredenhof wil toevoegen aan het aan te wijzen gebied, want dit gebied is tot op heden hierbuiten gehouden in verband met een verbouwplan aan de Johan de Witlaan. De heer **Vrugt** adviseert voortvarend te werk te gaan bij het aanwijzen van beschermd stadsgezicht en hij spreekt zijn zorg uit wanneer de capaciteit bij handhaving achterblijft.

De **ChristenUnie-SGP** steunt dit voorstel. De heer **Visser** vraagt of er nog meer gebieden in aanmerking komen. Hij hoort graag wat dit voorstel betekent voor de bewoners. Afstemming is nodig met de gemeente Heemstede.

De **SP** heeft van het bestuur van de monumentenvereniging gehoord dat dit geld ook aan andere doelen besteed had kunnen worden, want de status van gemeentelijk monument leidt soms tot kosten voor de bewoner. De status beschermd stadsgezicht biedt passieve bescherming zonder dat mensen voor kosten komen te staan. Veel mensen die in een monument wonen, zouden dat willen temporiseren. Dit voorstel zou grote financiële vraagstukken voor bewoners met zich mee kunnen brengen. Als er geen draagvlak meer is bij de mensen voor wie dit geldt, zal de SP haar ondersteuning aan het burgerinitiatief nog eens heel goed bestuderen. De heer **Elbers** hoort graag de reden waarom het zo lang geduurd heeft dat het college met dit voorstel komt. Hij stelt vast dat de financiële paragraaf ontbreekt en hij vraagt welke kosten voor de ambtelijke afdelingen zijn geraamd en of daarin al is voorzien. De SP steunt het collegevoorstel van harte.

De **VVD** is een groot voorstander geweest van het initiatiefvoorstel en dit hoort daarbij.

PartijSpaarnestad hoort graag welke kosten hiermee zijn gemoeid.

Reactie van de wethouder:

Wethouder Nieuwenburg is blij dat er zoveel draagvlak is voor dit voorstel. Over de huren is wethouder Nieuwenburg al in gesprek geweest met de minister. Dit speelt in meer gemeenten een rol. Hij heeft ook contact gehad met een aantal organisaties die zich bezighouden met beschermd stadsgezicht. Hij is met corporaties in gesprek, maar het is niet in een convenant geregeld. Wethouder Nieuwenburg verwacht er met de corporaties wel uit te komen. Dit voorstel is een reactie op voorstel van het Rijk. Concreet speelt dit onderwerp nog niet in Haarlem-Noord, maar er is geen reden om in Noord niets aan te wijzen. Die huurverhoging zou het enige beletsel vormen.

De gemeente heeft lang gewacht met dit voorstel, omdat er veel discussie werd gevoerd rond het Leids arrest. De bestemmingsplannen in Haarlem-Zuid leveren geen problemen meer op. Enige tijd geleden heeft wethouder Nieuwenburg een toelichting gegeven op het bestemmingsplan Haarlem-Zuid in de wijkraad. Men reageerde positief op de aanwijzing en men beseft de waarde van de wijk. Dat heeft

meegewogen in het besluit om het gebied Vredenhof daaraan toe te voegen. In Heemstede speelt dit niet en de gemeente Haarlem heeft Heemstede er niet in gekend. Hij zal de collega in Heemstede er nog wel over benaderen, maar het is daar geen issue.

De gemeente denkt het binnen de ambtelijke capaciteit te kunnen uitvoeren en in die zin zijn er dus geen financiële consequenties. Dat geldt ook voor de extra aanwijzing van monumenten op dit moment. Er is nu één externe kracht om het proces te versnellen. De gemeente heeft ervaren dat mensen graag snel willen weten wat de status van hun woning is. De helft van de tachtig aan te wijzen monumenten wordt komende week definitief. Op de overige is een reactie gekomen en met die eigenaren gaat de gemeente in overleg. Wethouder Nieuwenburg verwacht dat dit goed komt. Hij is blij met de steun van de raad.

De heer **Mulder** stelt dat de status van beschermd stadsgezicht verdere sturing mogelijk maakt, ook bij het bouwbeleid. Hij hoort graag in hoeverre corporaties bereid zijn mee te werken aan het beschermde stadsgezicht. De corporaties hebben immers toegezegd tientallen miljoenen in hun bezit te investeren in onder andere isolatie. Hij vraagt of dat geen probleem vormt.

Wethouder Nieuwenburg is niet de aangewezen persoon om voor dergelijke problemen een oplossing aan te dragen. Hij heeft het signaal gekregen dat de corporaties hieraan willen meewerken. Isolatie hoeft in de praktijk geen probleem te zijn. De woningen uit de jaren twintig in Haarlem-Noord aan het Esdoornplein vormen hiervan een goed voorbeeld.

Financiële consequenties voor eigenaren en voor de gemeente zijn er niet of nauwelijks. Wel kan er sprake zijn van herprioritering. In de nota staat dat het college daarvoor mogelijkheden ziet. Wethouder Nieuwenburg wijst de raad op de mogelijkheid een stadsgesprek te organiseren.

De **voorzitter** constateert dat dit onderwerp voldoende is besproken. Er lijkt geen behoefte aan een stadsgesprek. Dit stuk kan als hamerstuk naar de raad.

7. Uitvoeringskrediet Ripperda

Volgens **PartijSpaarnestad** verdient dit project niet langer de schoonheidsprijs.

De **VVD** sluit zich bij deze woorden aan. De heer **Hikspoors** schrikt van het bedrag van 5 miljoen. Hij hoort graag meer uitleg en hij vraagt of de gemeente dit elders kan verhalen.

De **SP** constateert dat in de overzichten over 2005, 2006 en 2007 steeds nieuwe bedragen staan genoemd. Nu ontstaat er zelfs een tekort. De heer **Elbers** vraagt of het tekort van de parkeergarage er ook bij zit. Het is een behoorlijke tegenvaller, maar de gemeente kan het project niet stopzetten. In de grondexploitatie van 2007 staat al wel dat er een tekort was en dat er problemen waren met de aannemer, maar die risico's zijn nu wel heel erg overschreden.

De **ChristenUnie-SGP** sluit zich aan bij de vraag van de VVD. Er is sprake van bijna een verdubbeling van de plankosten en de heer **Visser** hoort graag de uitleg en een toelichting op de juridische afwikkeling. **D66** vindt het verloop van dit project teleurstellend. Was er eerst nog sprake van een opbrengst van 8 miljoen, nu ligt er een kredietaanvraag. Mevrouw **Leitner** vraagt om de garantie dat met dit krediet de kous af is. Ze vraagt of er een meerjarenprognose voor de grondexploitatie nog vóór de kadernota beschikbaar kan komen inclusief alle tegenvallers.

Het **CDA** sluit zich aan bij de vragen van D66 en spreekt de hoop uit dat het college lering trekt uit dit project.

GroenLinks vraagt hoe het nu kan dat de gemeente zo'n regiefout heeft gemaakt. De gemeente zit met veel partners in dit project en de ene claim heeft weer gevolgen voor het andere deel van het project. Dit had toch van tevoren in het risicomanagement opgenomen moeten worden. Wel heeft wethouder Nieuwenburg een uitstekend inzicht gegeven in de kosten.

De **PvdA** vindt 1 miljoen overschrijding in 2008 heel veel. De heer **Brander** hoort graag een uitleg over deze VTU-kosten. Hij oppert het idee het krediet in delen op te knippen en hij wil aandacht voor de openbare buitenruimte, want daarop moet de gemeente zo snel mogelijk actie ondernemen.

Reactie van de wethouder:

Wethouder Nieuwenburg hoort dat het project Ripperda iets van zijn glans heeft verloren door deze rapportage, maar toch is er wel iets fantastisch gerealiseerd. De woningen zijn zeer in trek. In de afgelopen anderhalf jaar is er sprake van een forse vertraging die te maken heeft met de stagnerende

markt. Dat is in de Grex vermeld. Dit krediet is bedoeld om het project veilig te stellen tot 2012. Opknippen van het krediet wil het college niet, want een heel groot deel is nodig in 2009 en dit krediet verschaft de raad een helder overzicht op de gehele financiële afwikkeling van dit project. In de MPG staat de stand van zaken en de wijze waarop de gemeente met het gebied omgaat. De inzet van extra capaciteit was nodig omdat de gemeente hier te maken had met een bijzonder complexe gebiedsontwikkeling. De tegenvallende markt zorgde voor nadelige consequenties. De afgelopen periode heeft de gemeente zeer sterk gestuurd op dit project. In 2010 staan er aanmerkelijk minder VTU-kosten. Veel capaciteit was nodig bij de afstemming, maar dat heeft wel degelijk geleid tot het gewenste effect. De problemen hebben niet te maken met het grondbedrijf. De parkeergarage valt hierbuiten. Het opleveren en inrichten van de openbare ruimte is risicovol. De gemeente moet steeds wachten totdat een bepaald onderdeel is opgeleverd. Als oplevering later plaatsvindt, zorgt dat voor verlies. Bij aanvang van het project Ripperda kon de gemeente alleen een garantie hebben op een goede openbare ruimte, als ze dat zelf ter hand zou nemen. Tegenwoordig regelt de gemeente dat anders, maar bij het Ripperdaproject heeft de gemeente dat risico genomen en het te positief ingeschat. Per saldo levert het Ripperdaproject nog steeds het nodige op, maar het is wel minder geworden dan oorspronkelijk werd gedacht. De derde fase wil de gemeente versnellen en de risico's zo veel mogelijk beperken door de woningen zo snel mogelijk te realiseren. Het gaat daarbij om een laag inkoopbedrag, zodat de verkoop van de woningen zal verbeteren. Wellicht komt er zelfs een deel huurwoningen. De openbare ruimte bij de Schoterweg zal nog voor de bouwvak zijn ingevuld. Daarvoor is een voorziening getroffen, want de aannemer die in gebreke is gebleven krijgt een claim.

Het huidige krediet betreft het gehele bedrag tot de oplevering.

GroenLinks benadrukt dat het risicomanagement zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld en de heer **Mulder** vraagt waarom de complexiteit van dit gehele project niet is opgenomen in de risicoparagraaf. De **SP** wil echt horen waarom dit grote tekort van het afgelopen jaar niet vorig jaar al gemeld had kunnen worden. De heer **Elbers** wil het met de fractie bespreken, maar het krediet moet er wel komen.

Reactie van de wethouder:

Wethouder Nieuwenburg herhaalt dat de Richtlijn fysieke projecten bij risico's er in de tijd van het Ripperdaproject nog niet was.

Volgens de **SP** zijn de reeds bekende risico's wel meegenomen. De heer **Elbers** begrijpt niet waarom dit risico niet is meegenomen.

Wethouder Nieuwenburg heeft het meegenomen in de MPG's en het is gemeld in de rapportages over de voortgang.

De **PvdA** wil dit onderwerp als hamerstuk met stemverklaring en neemt het knippen mee terug naar de fractie; de **VVD** neemt het mee terug naar de fractie en **GroenLinks**, de **SP**, het **CDA** en **D66** willen het als bespreekpunt naar de raad brengen.

De **voorzitter** stelt vast dat wethouder Nieuwenburg evt. nog met tussentijdse informatie komt. Hij hoort nog van de raadsleden wat zij precies willen weten. Dit onderwerp gaat als bespreekpunt naar de raad.

8. Projectbesluit Amsterdamsevaart/Robert Nurksweg

De **Actiepartij** bestrijdt het dat ingediende reacties en zienswijzen zich niet richten op de verlegging van de Robertus Nurksweg. In de honderden reacties van vorig jaar werd deze verlegging juist veelvuldig aangehaald. Of dit relevant is, kun je je afvragen, want de onderbouwing op basis van een geheel achterhaald en nooit vastgesteld ontwerpbestemmingsplan is toch al twijfelachtig. Bovendien werd daarbij telkens verwezen naar reacties op de MER en dit was eveneens slechts een concept en heeft dus ook geen status. De Actiepartij begrijpt de haast van het college in verband met de subsidiegelden, maar dat mag niet leiden tot besluiten die op valse gronden worden genomen. Daarbij komt dat de aanleg van dit grote project inmiddels al in gang is gezet zonder vastgesteld bestemmingsplan en zonder projectbesluit. Er is dus echt sprake van een verkeerde volgorde. De heer **Vrugt** concludeert dat het huidige voornemen strijdig is met het vigerende bestemmingsplan, met de provinciale uitgangspunten rond de Belvédèregebieden en het aardkundig monument.

De heer **Fritz** vraagt of de heer Vrugt ervan op de hoogte is dat er geen zienswijzen zijn ingediend voor dit ter inzage gelegde projectbesluit.

De heer **Vrugt** bevestigt dit, maar hij heeft vorig jaar wel kennis genomen van de dikke stapel inspraakreacties op het ontwerpbestemmingsplan. Er zijn dus wel degelijk bezwaren gemaakt. Bovendien heeft de onderbouwing van dit projectbesluit geen status. De Actiepartij wenst hier op geen enkele wijze aan mee te werken. Dit besluit zal pas in werking treden nadat de beroepstermijn is afgelopen. De heer Vrugt hoort graag van het college welke beroepstermijn het hiermee bedoelt.

De heer **Visser** (ChristenUnie-SGP) reageert op de uitspraak van de heer Fritz dat het opvallend is dat dit project in de inspraak is geweest op het moment dat het bestemmingsplan nog niet was weggestemd en dan is het toch logisch dat bewoners daar niet op reageren.

De heer **Fritz** stelt dat de raad alleen kan vaststellen dat er geen zienswijzen zijn ingediend. Ook vandaag is er niemand om in te spreken. Technische vragen moeten raadsleden aan de wethouder stellen.

De heer **Mulder** stelt de status van het stuk aan de orde. Er wordt gesproken over een kapvergunning, een herplantplicht op het terrein van het stadion en over een broedseizoen waarin niet gekapt mag worden. Hij vraagt waarom dit stuk zo laat in behandeling is genomen.

Reactie van de wethouder:

Wethouder Nieuwenburg stelt dat het college de ordelijke procedure volgt. Er zijn geen zienswijzen ingediend. De feitelijke vragen van GroenLinks hebben niets te maken met dit besluit. De concrete vragen zal hij laten nagaan.

De heer **Vrugt** benadrukt dat er tal van werkzaamheden gaande zijn. De fly-over is de raad al gepasseerd, maar dit projectbesluit moet die ontwikkelingen mogelijk maken. Het gaat om de volgorde: het besluit moet nog worden genomen, maar er ligt geen basis in het vigerende bestemmingsplan. En het ontwerpbestemmingsplan is niet geldig, want dat is nooit aangenomen.

Volgens **wethouder Nieuwenburg** kun je het ook anders regelen. Wat er nu gebeurt, is allemaal met een aanlegvergunning in het vigerende bestemmingsplan geregeld. In het kader van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening mag het college geen vrijstellingsbesluiten nemen binnen het kader van het bestemmingsplan, maar het college moet dat doen in een projectbesluit.

Over de beroepstermijn is de wet duidelijk: de beroepstermijn bedraagt zes weken na de dag van publicatie.

De **voorzitter** stelt vast dat twee partijen opmerkingen hebben en dat dit stuk als hamerstuk naar de raad gaat.

Pauze

8.a Vestiging voorkeursrecht Laan van Angers 1

De commissie heeft geen behoefte aan bespreking en dit onderwerp gaat als hamerstuk naar de raad.

9. Wel of geen vergunning van koopzondagen (opinionota)

Mevrouw Van Dam komt inspreken namens de bezwaarmakers tegen de zondagopenstelling van de AH aan de Spoorwegstraat. Zij spreekt namens zestig medeondertekenaars en namens de aspirantleden van de buurtvereniging-in-oprichting die tot doel heeft de leefbaarheid van de buurt te bevorderen. Zij constateert dat de Opinionota kenmerken van een pleidooi voor variant A laat zien: alle zon- en feestdagen open.

Bezwaren worden weggewimpeld met de eenvoudige redenering dat winkels niet open hoeven. Variant A is tot in detail uitgewerkt. De varianten B en C komen er bekaaid af. Onderzoek heeft aangetoond dat de helft van de zondagomzet van supermarkten een verschuiving is van de doordeweekse omzet. De andere helft is nieuw. Voor de horeca en andere bedrijvigheid geldt dat dat omgekeerd evenredig is. Het saldo voor de wijk economie blijft dus gelijk. Mevrouw Van Dam hoopt dat de raad ook de zondagsrust in haar afweging meeneemt. Argumenten voor variant A kunnen eenvoudig worden weerlegd. De ervaring heeft geleerd dat de zondagsopenstelling van de supermarkten overlast met zich meebrengt. In variant C wordt de wijk Zuid-West bij het centrum betrokken. Daar zijn de buurtbewoners niet blij mee. De bezwaarmakers willen graag betrokken worden bij de verdere ontwikkeling van het beleid.

Vragen uit de commissie:

De heer **Visser** (ChristenUnie-SGP) informeert naar de argumenten die mevrouw Van Dam kan weerleggen.

In de tekst is sprake van gelijke positie van winkels in alle varianten, als er geen apart beleid wordt geformuleerd voor de supermarkten. In de nota wordt gesuggereerd dat de VNG voorstander is van variant A, maar de VNG wil de twaalf dagen openstelling in stand houden en lokaal laten bepalen of extra openstelling wenselijk is.

De heer **Wever** informeert of er adequate oplossingen zijn aangebracht om de overlast voor de omwonenden van de Spoorwegstraat te verminderen.

Er zijn wel oplossingen aangebracht, maar er blijven meer dan genoeg bezwaren over, voornamelijk verkeerstechnische bezwaren en het consumentengedrag.

De heer **De Vries** vraagt of mevrouw Van Dam wel akkoord zou kunnen gaan met variant B en C.

Van de varianten B en C kan mevrouw Van Dam de consequenties niet helemaal overzien. Variant C zou interessant kunnen zijn, maar onder voorbehoud.

De heer **Aynan** begrijpt dat het voornaamste bezwaar zich richt op de verkeerstechnische kant. Nu mogen alleen buurtsupermarkten open. Juist die buurtsupers kunnen niet voldoende parkeergelegenheid bieden. Volgens mevrouw Van Dam zou de druk van die buurtsupers verminderen, als de grote supermarkten ook open zijn.

De heer **Hikspoors** wijst op de afname van overlast bij meer spreiding. Voor mevrouw Van Dam is het ontzettend belangrijk dat de omwonenden geen overlast ervaren. Men is niet principieel tegen de openstelling van de supermarkt op zondagen.

Bij openstelling van meer winkels neemt de overlast niet af volgens mevrouw Van Dam, maar neemt het aantal plaatsen waar mensen overlast ervaren, toe.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Van Dam voor haar inspraakbijdrage. De commissie heeft twee stukken ter kennisname ontvangen en de voorzitter verzoekt deze stukken bij de discussie te betrekken. Het betreft Beleidsregels winkelenstelling op zon- en feestdagen en Zondagavondwinkelbeleid.

De **VVD** is blij dat dit discussiestuk er ligt. De VVD kiest voor de optie de keuze aan de ondernemers zelf over te laten, dus voor optie A, 52 weken openstelling. Die zondagopenstelling vormt een impuls voor de lokale economie. Het zal de levendigheid van de stad bevorderen. De VVD is trots op Haarlem als winkelstad van Nederland.

De heer **Visser** (ChristenUnie-SGP) zet vraagtekens bij de bevordering van de economie. Een euro kun je maar één keer uitgeven en de kleine winkeliers zullen de concurrentiestrijd met de grote winkelketens verliezen.

Volgens de heer **Hikspoors** is dat een misvatting. Een impuls helpt ook de kleine winkeliers. Inwoners uit omringende gemeenten komen graag naar Haarlem. Op zondagen zijn er veel verschillende activiteiten en de VVD stimuleert het kunnen maken van keuzes.

De heer **Elbers** wijst op de cao van het winkelbedrijf. De personeelskosten op zondagen zijn hoog.

De heer **Hikspoors** benadrukt het marktmechanisme: een ondernemer kiest er alleen voor zondags open te gaan als hij dat voordelig acht. Werken op zondag is niet nieuw. De mensen met een kantoorbaan hebben juist behoefte aan een winkeluitje op zondag. Er is geen sprake van dat kleine ondernemers opeens zeven dagen per week open zouden moeten zijn. Nu gaan mensen op zondag naar Amsterdam. De VVD hoopt op een bruisend Haarlem en kiest voor variant A.

De **SP** heeft afgelopen week een klantenonderzoek gehouden in de Kleine Houtstraat, waar veel kleine winkeliers gehuisvest zijn. Van de 21 ondervraagde ondernemers zien 13 niets in een verruiming van de winkelenstelling op zondag.

De heer **Aynan** vindt de vraagstelling misleidend. De vraag had moeten luiden of ze voor of tegen uitbreiding van de winkelenstelling waren. Het gaat immers alleen om de mogelijkheid daartoe.

De heer **Wever** wijst op de bijlage met de vraagstelling hoe men denkt over verruiming van de openstelling op koopzondagen. Die winkeliers moeten straks uit concurrentieoverwegingen wel open op zondag. Verruiming leidt dus echt tot problemen bij de kleine winkeliers. De SP neemt de resultaten van de landelijke evaluatie over uitbreiding van de winkelopenstelling ook mee in haar afweging en ze houdt vast aan twaalf zondagen per jaar openstelling. Dit is niet alleen ter bescherming van de werkgevers, maar ook van de werknemers. Er is immers geen sprake van een evenredige toename van de werkgelegenheid. De SP kiest voor variant B die ruim voorziet in de behoefte van de consument en de werknemers ontlast. Overigens verbaast de heer Wever zich over punt 4, de vervolprocedure. Eerst geeft de commissie haar mening, dan het bedrijfsleven en dan volgt er een consumentenonderzoek. Dat is de verkeerde volgorde.

Partij Spaarnestad vindt dat mevrouw Van Dam steekhoudende argumenten naar voren heeft gebracht. De heer **De Vries** is voorstander van variant C.

De **ChristenUnie-SGP** wil de bestaande situatie handhaven en kiest dus voor variant B. Bij verschillende punten plaatst de heer **Visser** een kritische kanttekening: bij de toerismebepaling, want dat verschilt per zondag; bij de MKB'ers; bij de effecten voor het milieu; bij de zondagsrust en bij diverse veronderstellingen. De wensen van de ondernemers staan centraal, maar niet van de hele samenleving, niet het hele gebied is toeristisch, de minister van EZ voorzag geen tegenstrijdigheid, vijftien winkels die open mochten, een centrale overheid die dit landelijk bepaalt, 10.000 banen die hiermee gemoeid zouden zijn, de macht van de grootste, de behoefte van de consument, concurrentie door internet, de positie van de Waarderpolder, die absoluut niet onder de toerismebepaling kan vallen. Alles lijkt voorgeselecteerd op variant A.

De **PvdA** vindt dat variant A de beste is: de mogelijkheid voor de winkeliers om alle zondagen open te zijn. Dat is de beste optie voor de consument. De twintig koopzondagen verdeeld over de vier standsdelen – variant C – is te rechtvaardigen, maar die variant biedt geen oplossing voor wat Ikea wil of wat de supermarkten willen. Daar was het aanvankelijk allemaal om te doen. Net als de Haarlemse bevolking kan de PvdA geen eenduidig standpunt aangeven en daarom stelt de heer Aynan voor de burgers van Haarlem een referendum voor te leggen.

GroenLinks wil wel weten wat de ondernemers en de supermarkteigenaren willen. Dat zou ook in een stadsgesprek duidelijk kunnen worden. Er moet wel degelijk rekening worden gehouden met de belasting van de kleine winkeliers. Die eigenaren moeten of zelf in hun winkel gaan staan of extra personeel tegen hogere kosten inhuren. De argumenten in de nota zijn subjectief. Deze nota moet een instrument bieden om te kunnen ingrijpen. De heer **Mulder** hoort graag of het college het daarmee eens is. Hij denkt aan de ontheffing en de tijdelijkheid daarvan. Hij vraagt zich af of de nieuwe regeling een instrument biedt om overlast bij supermarkten te voorkomen of daar in te grijpen. GroenLinks kiest variant C met maximaal twintig koopzondagen.

Het **CDA** beschouwt de nota als een sturende, suggestieve nota. Het CDA is realistisch en is niet uit geloofsovertuiging tegen de koopzondagen. Maar het heeft wel objectieve feiten nodig. In de nota wordt variant A wel heel uitgebreid gepromoot. Het CDA wil ook nadenken over het effect op middellange termijn. Kleine winkels zullen verdwijnen. Het belang van die eigenaren noch dat van omwonenden komt in de nota ter sprake. Voor het CDA is het cruciaal wat de organisaties willen. Toerisme kent ook zijn grenzen. Eerdere ervaringen hebben aangetoond dat door dit beleid kleine winkels verdwijnen en de binnenstad verschaalt. Op basis van deze subjectieve nota kan het CDA geen afgewogen keuze maken en het kan het college dan ook niet adviseren. Het CDA neigt naar variant B, de huidige situatie handhaven. Een Opiniënnota dient daadwerkelijk objectief te zijn.

D66 neigt naar variant C, maar staat niet direct afwijzend tegenover variant A. D66 is een liberale partij, zij gelooft in zelfregulering. Het gaat om het bieden van de mogelijkheid. D66 vertrouwt erop dat winkeliers niet altijd open zullen willen zijn. D66 staat open voor de argumenten die worden aangedragen wat betreft eerlijke concurrentie tussen de stadsdelen. Mevrouw **Leitner** steunt het verzoek van GroenLinks voor een ingrijpinstrument. De overheid mag pas ingrijpen als het misgaat. Ook grote

winkelbedrijven zullen hun afweging maken bij het aantal openstellingen. De marges in de retail zijn immers voor iedereen laag. Het verzoek voor een referendum neemt mevrouw Leitner terug naar de fractie.

De **Actiepartij** laat vanuit haar liberale achtergrond de openstelling aan winkeliers zelf over. Overlast van supermarkten vraagt om een oplossing. Als er meer winkels open zijn, is de drukte meer gespreid. De Actiepartij houdt vast aan het onderscheid dat wordt gemaakt tussen de buurtsuper en de wijkoverstijgende supermarkt. Voor de buurtsupers wil de Actiepartij de omwonenden een veel grotere stem geven en daarom dient de behoefte in die buurten gepeild te worden. Het kan immers zijn dat er per wijk of per buurt verschillend over wordt gedacht. De heer **Vrugt** verbaast zich erover dat er kerkgenootschappen worden geraadpleegd. De optie van een referendum is interessant.

Reactie van de burgemeester:

Burgemeester Schneiders beaamt dat het hier om een Opinionsnota gaat, waarbij gekeken wordt of er veranderingen noodzakelijk zijn. Het is duidelijk dat de meerderheid geen wijziging wil aanbrengen en het college zal dus niet met een voorstel komen om tot verruiming van de openstelling op zondag over te gaan.

Op dit moment heeft het college geen instrument om in te grijpen. De rechter oordeelt en dat is nu aan de orde bij de situatie van de AH-vestiging aan de Spoorwegstraat. De gemeente kan bij de nieuwe beleidsregels wel aanvullende voorwaarden stellen om overlast te voorkomen, bijvoorbeeld de ontheffing te verlenen aan supermarkten die goede parkeervoorzieningen hebben. Dat vraagt wel een gedegen juridische uitwerking.

Het college heeft het MKB niet om een reactie gevraagd, want het college doet dat pas op het moment dat de beleidswijziging een reële kans maakt.

Nu er geen meerderheid in de raad is, zal het college niet met een voorstel komen. De raad kan zelf het initiatief nemen of tot een referendum over gaan.

De **PvdA** heeft behoefte aan een groot stadsgesprek, aan een referendum.

GroenLinks heeft geen behoefte aan een referendum

Het **CDA** heeft geen behoefte.

D66 steunt het referendum, maar heeft ook geen bezwaar tegen een stadsgesprek.

De **Actiepartij** dringt aan op een oplossing van de overlast door voorwaarden aan de ontheffing te stellen.

De **ChristenUnie-SGP** sluit zich aan bij de woorden van het CDA en de Actiepartij.

De **SP** vindt een referendum niet nodig. Volgend jaar bij de verkiezingen kan dit terugkomen.

De **VVD** weet dat dit onderwerp speelt in de stad. Ze is geen voorstander van een referendum, maar een stadsgesprek moet er komen.

PartijSpaarnestad vindt een referendum niet nodig, maar is niet echt tegen een stadsgesprek.

De **voorzitter** concludeert dat er geen meerderheid is voor een stadsgesprek of een referendum. Dit onderwerp komt misschien op een later tijdstip terug, wellicht bij de verkiezingen.

10. Agenda komende commissievergadering

Dit punt wordt niet meer behandeld.

11. Rondvraag

De rondvraag verschuift naar de volgende vergadering.

12. Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn inbreng en sluit om 23.15 uur de vergadering.